

Óli Jacobsen

Eitt 95 ára minni: Í 1924 FÓRUST 45 MENN Á SJÓNUM

1924 gjørdist rættiligt skaðarár á sjónum. Tá fórust trý skip og 45 menn mistu lívið.

1. partur

Tann 25. februar 1924 fór General Gordon við 19 monnum av Hvalba. 11 av teimum vóru hvalbingar. Eingin spurdist aftur.

Fyrst í apríl hetta árið fórst sluppin „Anna“ av Toftum við 17 monnum. Teir strandaðu á Suðurlandinum og allir sjólótu. Tann 24. november fórst Sjóriddarin í Vági við átta monnum. Umframt doyði ein maður við Delfinini. Hetta fær talið á sjólátum upp á 45. Hetta hendi bara fyra ár eftir, at 61 menn fórust á sjónum í 1920. Hetta eru øgilig tøl. Um sammett verður við fólkcatalið, hevði hetta svarað til tað dupulta í dag.

Søgan um Onnu

Anna var av Toftum. Tann 4. apríl 1924 sigldu teir á eitt sker stutt frá Grindavík á Suðurlandinum, og allir 17 menninir umkomust.

„Anna“ hevði nóg illa byrjað fiskiskap, tá ið hetta hendi. Veðrið var ikki serstakliga vánaligt, so tað er ringt at siga, hví tað gekk, sum tað gekk.

Skipari var Theodor Poulsen á Toftum.

Hví hendi vanlukkan?

Tað var sagt, at skiparin hevði av beinasemi tikið ein ungan drong við, sum hevði havt tuberkul, men sum var hildin at vera frískur.

Tá ið teir komu á fiskileið, stakk drongurin upp at bløða, og teir fóru at sigla inn á Reykjavík við honum.

Hetta vita vit, tí dagin fyri var „Anna“ komin upp á prei við „Cathrinu“, har Sofus í Rituvík var skipari. Theodor hevði tá sagt frá hesum.

Hóast eingin veit við vissu, hví tað gekk soleiðis við „Onnu“, so er nokk so nógv skrivað um hetta í bløðunum.

Tær niggju svørtu kisturnar við kransum.

Søulykken

Dimmalætting hevur hesa frásøgn, sum er skrivað í Reykjavík mikudagin 9. apríl:

Sidste Fredag hørte man her i Byen Rygter om, at en ukendt Fiskekutter skulde være strandet ved Sydkysten af Reykjanes, og at to Lig allerede var drevet i Land. Næste Morgens Efterretninger bekræftede desværre dette Rygte, og paa en ilandsdrevne Baadstøfte og en Aare fra Skibsbaaden kunde man læse Navnet „Anna“ – Tofte. Man fik derved vished for, at Skibet var Kutter „Anna“ fra Tofte paa Østerø, og at Skibet maatte være strandet den foregaaende Nat.

Vinden havde været sydvestlig, og Vragstumper fra Skibet var drevet iland lidt øst for Staðarberg, nogle Klipper der gaar ud i Havet omkring midtvejs mellem Reykjanes Fyr og Fangstpladsen Grindavík. Selve Skibet var fuldstændig splintret, men om en Del af Mandskabet havde man endnu Haab. De kunde maaske være blevet reddede over i et andet Skib. Det Haab er desværre ude nu, og man maa antage, at hele Besætningen, 17 Mand, er omkommet ved „Anna“s Forlis.

orienteret, eller at det ikke var manøvredygtigt.

En færøsk Kutter „Marshall“, som ogsaa var paa Vej til Reykjavík og skulde passere Reykjanes, lagde mærke til det samme Lys og undrede sig derover.

Der er ingen Tvivl om, at Lysene har været „Anna“, som godt en Times tid senere er stødt mod Skærene ved Staðarberg. Det mest sandsynlige er, at Skibet i forvejen paa en aller anden Maade er blevet beskadiget, og derfor ikke har kunnet manøvrere.

Et sørgeligt Syn

Man troede imidlertid ikke, at der var sket noget Uheld, da Vejret var forholdsvis roligt hele Natten. Men om Fredagen fik man desværre vished for, at det er gaaet anderledes. Folk, der passerede Strandbredden vest for Grindavík, lagde til mærke, at en hel Del Vragstykker var drevet i Land, og ved nærmere Eftersyn viste det sig, at disse Vragstumper stammede fra en Fiskekutter. Af Skibet er nu kun Kølen tilbage, alt andet er blevet splintret til Pindebrænde.

Blandt disse Vragstumper fandt man Fredag Aften de første Lig.

Hetta vóru sjálvsagt skakandi tíðindi, og Dimmalætting skrivaði 9. apríl:

„Der er ingen, som kan fortælle om Ulykken, om Kampen og Rædslerne paa den sidste Nattevagt og alt det, der omgav Dødens Majestæt, inden den dybe og evige Stilhed sænkede sig over dets Bytte, thi de døde alle sammen, de lod alle deres Liv i Dødens kolde Favntag.

Hesar frásagnir eru ein góð lýsing av, hvussu ófrættakent tað var, tá ið slíkar vanlukkur hendu.

Rak móti landi

Spurningurin er so, hví „Anna“ eftir øllum at døma var komin av leið. Jan Toftegaard í Fuglafirði hevur frá pápa sínum, Nielsi, eina frásøgn, sum eisini kann geva eina ábending um orsökina fyri, at „Anna“ eftir øllum at døma var komin ov nær landi.

Niels var í 1926 við sluppini „Ruth“, úr Fuglafirði, sum var deyðsiglari, á somu leiðum sum „Anna“. Teir sigldu fram við landi, tá ið tað gjørdist stilli.

Tá vísti tað seg, at teir róku inn móti landi uttan at kunna gera nakað. Støðan var so hættislig, at teir ungu vórðu koyrdir nið-urundir. Knappliga hoyra teir

Kirkjan var full av fólki.